

LEGEA NOTARILOR PUBLICI ȘI A ACTIVITĂȚII NOTARIALE NR. 36/1995¹⁾

Tabla de materii

Capitolul I	
Dispoziții generale	(art. 1-11) 12
Capitolul II	
Competența notarilor publici	(art. 12-18) 14
Capitolul III	
Organizarea activității notarilor publici	(art. 19-63) 17
<i>Secțiunea 1. Organizarea, funcționarea și evidența biroului individual notarial și a societății profesionale notariale</i>	(art. 19-20) 17
<i>Secțiunea a 2-a. Actualizarea numărului de notari publici</i>	(art. 21) 18
<i>Secțiunea a 3-a. Dobândirea calității de notar public</i>	(art. 22-35) 18
<i>Secțiunea a 4-a. Numirea în funcția de notar public</i>	(art. 36-40) 22
<i>Secțiunea a 5-a. Încetarea și suspendarea din funcția de notar public</i>	(art. 41-46) 23
<i>Secțiunea a 6-a. Camera Notarilor Publici</i>	(art. 47-52) 25
<i>Secțiunea a 7-a. Uniunea Națională a Notarilor Publici</i>	(art. 53-63) 28
Capitolul IV	
Drepturile și îndatoririle notarilor publici	(art. 64-77) 34
<i>Secțiunea 1. Drepturile notarilor publici</i>	(art. 64-69) 34
<i>Secțiunea a 2-a. Îndatoririle și răspunderile notarilor publici</i>	(art. 70-77) 36
Capitolul V	
Procedura actelor notariale	(art. 78-157) 39
<i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i>	(art. 78-89) 39
<i>Secțiunea a 2-a. Autentificarea înscrisurilor</i>	(art. 90-102) 44
<i>Secțiunea a 3-a. Procedura succesorală</i>	(art. 103-120) 48
<i>Secțiunea a 4-a. Procedura lichidării pasivului succesoral</i>	(art. 121-134) 55
<i>Secțiunea a 5-a. Procedura medierii și arbitrajului pentru soluționarea litigiilor interprofesionale</i>	(art. 135) 57
<i>Secțiunea a 6-a. Procedura organizării licitațiilor și a certificării rezultatului acestora</i>	(art. 136-137) 57
<i>Secțiunea a 7-a. Procedura divorțului pe cale notarială</i>	(art. 138) 57

¹⁾ **Rep. (M. Of. nr. 237 din 19 martie 2018)** în temeiul art. IX O.U.G. nr. 1/2016 pt. modif. L. nr. 134/2010 priv. NCPC, precum și a unor acte normative conexe, astfel cum a fost introdus prin L. nr. 17/2017 priv. aprob. O.U.G. nr. 1/2016 pt. modif. NCPC, precum și a unor acte normative conexe (M. Of. nr. 196 din 21 martie 2017), dându-se textelor o nouă numerotare.

<i>Secțiunea a 8-a. Procedura apostilei și supralegalizării actelor notariale</i>	(art. 139).....	58
<i>Secțiunea a 9-a. Respingerea unui act sau a unei proceduri notariale</i>	(art. 140-145).....	58
<i>Secțiunea a 10-a. Procedura citării, comunicării și notificării în materie notarială</i>	(art. 146-147).....	59
<i>Secțiunea a 11-a. Alte proceduri notariale</i>	(art. 148-157).....	59
A. Legalizarea semnăturilor și a sigiliilor	(art. 148).....	59
B. Dare de dată certă înscrisurilor	(art. 149).....	59
C. Certificarea unor fapte	(art. 150-151).....	59
D. Legalizarea copiilor după înscrisuri	(art. 152).....	60
E. Efectuarea și legalizarea traducerilor	(art. 153).....	61
F. Primirea în depozit de înscrisuri și documente	(art. 154).....	61
G. Acte de protest al cambiilor, cecurilor și al altor titluri la ordin	(art. 155).....	61
H. Eliberarea de duplicate ale înscrisurilor notariale	(art. 156).....	61
I. Reconstituirea actelor originale	(art. 157).....	61
Capitolul VI		
Controlul activității notariale, arhiva și evidența activității	(art. 158-164).....	62
<i>Secțiunea 1. Controlul activității notariale</i>	(art. 158-160).....	62
<i>Secțiunea a 2-a. Arhiva și evidența activității</i>	(art. 161-164).....	63
Capitolul VII		
Dispoziții tranzitorii și finale	(art. 165-176).....	64
Anexă		65

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 1. Activitatea notarială asigură persoanelor fizice și juridice constatarea raporturilor juridice civile sau comerciale nelitigioase, precum și exercițiul drepturilor și ocrotirea intereselor, în conformitate cu legea.

Art. 2. Activitatea notarială se realizează de notarii publici prin acte notariale și consultații juridice notariale, în condițiile prezentei legi.

Art. 3. (1) Notarul public este învestit să îndeplinească un serviciu de interes public și are statutul unei funcții autonome.

(2) Pe teritoriul României funcția de notar public se organizează și se exercită numai în condițiile prezentei legi, în cadrul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România, denumită în continuare *Uniunea*, și al Camerelor Notarilor Publici, denumite în continuare *Camere*.

(3) Funcția de notar public se exercită numai de către notarii publici membri ai Uniunii, organizați în cadrul Camerelor.

(4) În exercitarea profesiei și în legătură cu aceasta, notarul public este protejat de lege.

(5) Constituirea și funcționarea de forme de organizare a profesiei de notar public, altele decât Uniunea și Camerele, sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare a oricăror altor forme de organizare sunt nule de drept.

• **DOCTRINĂ.** „Ordinele profesionale sunt o categorie de stabilimente de utilitate publică, deci de entități private, dar investite cu o misiune de serviciu public și guvernate de un regim juridic exorbitant

de putere publică. Ele sunt persoane juridice de drept public. Ordinele profesionale asigură exercitarea anumitor profesii reglementate, a căror prestare constituie un serviciu de interes public. (...) exercitarea respectivei profesii este condiționată de apartenența la ordinul profesional corespunzător. Cu titlu de exemplu, indiferent de denumirea lor, avem în vedere ordinele profesionale ale avocaților, notarilor publici, medicilor, farmaciștilor, arhitecților. Ordinele profesionale sunt consacrate de legiuitor, pentru fiecare caz în parte. Rolul lor esențial vizează exercitarea profesiilor reglementate, sub aspectul profesional (începând cu primirea în profesie) și sub cel disciplinar (mergând până la suspendarea sau excluderea din profesie). Ele dispun de prerogative de putere publică, atât normative (reglementarea generală a condițiilor de exercitare a profesiei), cât și individuale (cariera profesională, modul de exercitare a profesiei, regimul disciplinar – pentru fiecare dintre membrii ordinului)” (C.L. POPESCU, *Comentariu la C.C., dec. nr. 233 din 25 mai 2004, în CJ nr. 10/2004, p. 35*).

• **JURISPRUDENȚĂ.** Faptul că notarul public prestează un serviciu de interes public nu îl exclude din sfera de aplicare a regulilor de concurență, cel puțin o parte a activității sale având un evident caracter privat, comercial, fiind exercitată și în vederea obținerii unui profit sub aspect economic, și fiind exercitată în condiții de concurență, ceea ce imprimă activității notariale statutul de întreprindere supusă regulilor de concurență (ICCJ, s. cont. adm. și fisc., dec. nr. 3415 din 30 octombrie 2015 – disponibilă la adresa www.scj.ro, accesată ultima oară la data de 17 martie 2018).

Art. 4. (1) Notarul public își exercită funcția într-un birou notarial. Formele de exercitare a funcției de notar public sunt:

- a) birou individual;
- b) societate profesională.

(2) În cadrul biroului individual își exercită funcția un notar public, angajați cu studii superioare și personal auxiliar.

(3) Societatea profesională se constituie din 2 sau mai mulți notari publici asociați. În cadrul societății profesionale, notarii publici asociați pot angaja personal cu studii superioare și personal auxiliar.

(4) Notarii publici asociați într-o societate profesională își exercită personal funcția și răspund individual pentru activitatea lor.

(5) Notarul public nu își poate exercita funcția, în același timp, în mai multe forme de exercitare a acesteia.

Art. 5. (1) Formele de exercitare a profesiei de notar public vor fi individualizate prin denumire, după cum urmează:

a) în cazul biroului individual – sintagma „birou individual notarial” urmată fie de numele notarului public titular, fie de denumirea biroului, în cazul în care notarul public și-a ales o denumire;

b) în cazul societății profesionale – sintagma „societate profesională notarială” urmată fie de numele notarilor publici asociați, fie de denumirea societății profesionale, în cazul în care notarii publici asociați și-au ales o denumire.

(2) Denumirile prevăzute la alin. (1) vor figura pe însemnele exterioare ale birourilor individuale sau ale societăților profesionale, în condițiile stabilite de statutul profesiei.

(3) Prin contractul de asociere, notarii publici pot conveni ca denumirea societății profesionale să rămână nemodificată, în cazul necesului sau al ieșirii din asociere a unuia dintre asociați.

Art. 6. (1) Notarul public este liber să opteze și să își schimbe în orice moment opțiunea pentru una dintre formele de exercitare a funcției prevăzute de lege.

(2) Cu respectarea prevederilor prezentei legi și ale statutului profesiei, o formă de exercitare a funcției de notar public se poate transforma în alta fără a intra în lichidare.

Art. 7. Actul îndeplinit de notarul public, purtând sigiliul și semnătura acestuia, este de autoritate publică și are forța probantă și, după caz, forța executorie prevăzute de lege.

• **DOCTRINĂ.** „În activitatea de autentificare, notarul public are poziția unei autorități abilitate de lege să efectueze anumite operațiuni cu privire la actele pe care i le prezintă părțile (sau pe care le

întocmește, potrivit voinței acestora). El nu participă la stabilirea raporturilor juridice dintre părți, ci doar le constată. Notarul public nu dobândește, prin contractul pe care-l autentifică, un drept subiectiv, pe care trebuie să și-l apere în cazul în care acesta ar fi nesocotit sub diferite aspecte, cum ar fi respingerea cererii de înscriere a lui în cartea funciară (...). Rolul său poate fi asimilat cu acela al judecătorului, diferența constând în faptul că judecătorul soluționează un litigiu care i se prezintă, pe când notarul constată un raport juridic nelitigios, de asemenea, prezentat de părți” (A. NICOLAE, N. CRĂCIUN, Notă la CA Buc., s. a III-a civ., dec. nr. 42 din 11 ian. 2000, în P.R. nr. 2/2002, p. 164).

Art. 8. Actele notariale pot fi efectuate și de misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României, precum și de alte instituții, în condițiile și limitele prevăzute de lege.

Art. 9. (1) Notarii publici și instituțiile prevăzute la art. 8 care desfășoară activitate notarială au obligația să verifice, în scopul prevenirii litigiilor, ca actele pe care le instrumentează să nu cuprindă clauze contrare legii și bunelor moravuri, să ceară și să dea lămuriri părților asupra conținutului acestor acte spre a se convinge că le-au înțeles sensul și le-au acceptat efectele.

(2) În cazul în care actul solicitat este contrar legii și bunelor moravuri, notarul public va refuza întocmirea lui.

• **JURISPRUDENȚĂ.** *Fapta notarului public care, cunoscând că o suprafață de teren provine din săvârșirea de infracțiuni și nu există un titlu valabil de proprietate pentru aceasta, autentifică un act de dezmembrare (dezlipire – p.n.) a terenului și, subsecvent, contracte de vânzare-cumpărare a loturilor rezultate în urma operațiunii de dezmembrare, în scopul ascunderii originii ilicite a suprafeței de teren, prin deschiderea unor cărți funciare noi pentru loturi, care nu reflectă actele anterioare operațiunii de dezmembrare, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de spălare a banilor prevăzută în art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 656/2002 (ICC), s. pen., dec. nr. 89/A din 10 martie 2016, disponibilă la adresa www.scj.ro, accesată ultima oară la data de 17 martie 2018).*

Fapta notarului public, săvârșită cu intenție, de a autentifica un contract de vânzare-cumpărare a unui imobil, contract încheiat prin mandatar în numele vânzătorului, în lipsa extrasului de carte funciară, cauzând o vătămare a intereselor legitime ale proprietarului imobilului prin transferarea dreptului de proprietate, în condițiile în care proprietarul a notat în cartea funciară o interdicție de vânzare a imobilului, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu (ICC), s. pen., dec. nr. 171/A din 13 mai 2015, disponibilă la adresa www.scj.ro, accesată ultima oară la data de 17 martie 2018).

Art. 10. Activitatea notarială se desfășoară în mod egal pentru toate persoanele, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.

Art. 11. (1) Notarul public își desfășoară activitatea la sediul biroului notarial în care funcționează. Pentru îndeplinirea obligațiilor profesionale, notarul public se poate deplasa și în afara sediului biroului notarial, în limitele circumscripției teritoriale a judecătoriei în care își desfășoară activitatea.

(2) În cazul în care în circumscripția unei judecătoriai funcționează mai multe birouri de notari publici, competența teritorială a fiecărui notar public se întinde pe tot cuprinsul acelei circumscripții. Competența teritorială a notarilor publici numiți în municipiul București se întinde pe tot cuprinsul circumscripției Tribunalului București.

Capitolul II Competența notarilor publici

Art. 12. Notarul public îndeplinește următoarele acte și proceduri notariale:

- a) redactarea înscrisurilor cu conținut juridic, la solicitarea părților;
- b) autentificarea înscrisurilor;

- c) procedura succesorală notarială;
- d) certificarea unor fapte, în cazurile prevăzute de lege;
- e) legalizarea semnăturilor de pe înscrisuri, a specimenelor de semnătură, precum și a sigiliilor;
- f) darea de dată certă înscrisurilor;
- g) primirea în depozit a bunurilor, a înscrisurilor și a documentelor prezentate de părți, precum și a sumelor de bani, a altor bunuri, înscrisuri sau documente găsite cu ocazia inventarului succesoral, în limita spațiului și utilităților de care dispune biroul notarial;
- h) actele de protest al cambiiilor, al biletelor la ordin și al cecurilor;
- i) legalizarea copiilor de pe înscrisuri;
- j) efectuarea și legalizarea traducerilor;
- k) eliberarea de duplicate de pe actele pe care le-a întocmit;
- l) activități fiduciare, în condițiile legii;
- m) numirea, în cazurile prevăzute de lege, a custodelui sau a curatorului special;
- n) înregistrarea și păstrarea, în condițiile legii, a amprentelor dispozitivelor speciale de marcat;
- o) certificarea etapelor procedurale ale licitațiilor și/sau ale rezultatelor acestora;
- p) procedura divorțului, în condițiile legii;
- q) emiterea certificatului european de moștenitor;
- r) lichidarea pasivului succesoral, cu acordul tuturor moștenitorilor;
- s) emiterea titlurilor executorii notariale;
- ș) orice alte operațiuni prevăzute de lege.

A se vedea și art. 163 LNP.

Art. 13. Notarii publici pot da și alte consultații juridice în materie notarială decât cele privind conținutul actelor pe care le îndeplinesc și pot participa, în calitate de specialiști desemnați de părți, la pregătirea și întocmirea unor acte juridice cu caracter notarial.

Art. 14. Notarul public poate desfășura, în condițiile legii, activități de agent al Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare, precum și alte activități decât cele prevăzute de prezenta lege, date în competența sa.

• **N.N.** După cum se observă, art. 14 L. nr. 36/1995 nu vizează numai autorizarea notarului public ca agent al Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare, ci permite notarului public să desfășoare, în condițiile legii, și alte activități decât cele date în competența sa de L. nr. 36/1995. De ex., L. nr. 192/2006 priv. medierea și organiz. profesiei de mediator îi permite la art. 75 să dețină și calitatea de mediator, dacă este autorizat în acest sens.

Semnălăm și conținutul:

– art. 9 alin. (2) L. nr. 151/2015 priv. procedura insolvenței persoanelor fizice, unde se statuează că: „Administratorul procedurii este desemnat de comisia de insolvență dintre practicienii în insolvență, executorii judecătorești, avocații și notarii publici înscriși în Lista administratorilor procedurii și lichidatorilor pentru procedura insolvenței persoanelor fizice”. Similar este și art. 11 alin. (2) din același act normativ: „Lichidatorul este desemnat de instanță dintre practicienii în insolvență, executorii judecătorești, avocații și notarii publici înscriși în Lista administratorilor procedurii și lichidatorilor pentru procedura insolvenței persoanelor fizice”;

– art. 45 alin. (7) tz. I Codul silvic: „Vânzătorul are obligația de a-i înștiința în scris pe toți preemtorii, prin executorul judecătoresc sau notarul public, despre intenția de vânzare, arătând și prețul cerut pentru terenul ce urmează a fi vândut”;

– art. 5 alin. (1) L. nr. 77/2016 priv. darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite: „În vederea aplicării prezentei legi, consumatorul transmite creditorului, prin intermediul unui executor judecătoresc, al unui avocat sau al unui notar public, o notificare prin care îl informează că a decis să îi transmită dreptul de proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar, detaliind și condițiile de admisibilitate a cererii, astfel cum sunt reglementate la art. 4”.

Art. 15. În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, notarul public are competență generală, cu excepțiile prevăzute în situațiile următoare:

a) procedura succesorală notarială este de competența notarului public din biroul notarial situat în circumscripția teritorială a judecătoriei în care defunctul și-a avut ultimul domiciliu;

b) în cazul moștenirilor succesive, moștenitorii pot alege competența oricăruia dintre notari publici care își desfășoară activitatea într-un birou individual sau într-o societate profesională din circumscripția teritorială a judecătoriei în care și-a avut ultimul domiciliu acela dintre autori care a decedat cel din urmă;

c) actele de protest al cambiilor, al biletelor la ordin și al cecurilor se fac de notarul public din circumscripția teritorială a judecătoriei în care urmează a se face plata;

d) eliberarea duplicatelor de pe actele notariale, îndreptarea erorilor materiale sau completarea omisiunilor vădite se face de notarul public în a cărui arhivă se află originalul actelor notariale;

e) procedura divorțului este de competența notarului public cu sediul biroului în circumscripția judecătoriei în a cărei rază teritorială se află locul încheierii căsătoriei sau ultima locuință comună a soților;

f) procedura eliberării încheierii cu privire la rezultatul verificărilor efectuate în Registrul de evidență a procedurilor succesorale al Camerelor și în registrele naționale notariale ale Uniunii se îndeplinește de notarul public competent, în condițiile legii, să efectueze procedura succesorală;

g) orice alte situații prevăzute de lege.

A se vedea și art. 157 alin. (2) LNP.

Art. 16. (1) Conflicttele de competență între notarii publici din circumscripția aceleiași curți de apel se soluționează de către Colegiul director al Camerei, la sesizarea notarului public sau a părții interesate.

(2) Conflicttele de competență dintre notarii publici din circumscripția unor curți de apel diferite se soluționează de către Biroul executiv al Consiliului Uniunii.

(3) Decizia Colegiului director al Camerei sau, după caz, a Biroului executiv al Consiliului Uniunii poate fi contestată, în termen de 15 zile de la comunicare, la judecătoria în a cărei circumscripție își desfășoară activitatea notarul public cel din urmă sesizat. Hotărârea judecătoriei este definitivă.

Art. 17. Secretarii consiliilor locale ale comunelor și orașelor unde nu funcționează birouri ale notarilor publici îndeplinesc, la cererea părților, legalizarea copiilor de pe înscrisuri, cu excepția înscrisurilor sub semnătură privată.

A se vedea și art. 2 alin. (2) Reg. de aplic. LNP.

Art. 18. (1) Activitatea notarială a misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României se desfășoară pe baza legii române și a înțelegerilor internaționale la care România este parte, precum și potrivit uzanțelor internaționale.

(2) La cererea persoanelor fizice având cetățenia română, precum și a persoanelor juridice române, misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României îndeplinesc următoarele acte notariale:

a) redactarea de înscrisuri, la solicitarea părților, în vederea îndeplinirii uneia dintre procedurile notariale prevăzute de lege în competența misiunilor diplomatice și oficiilor consulare;

b) autentificarea înscrisurilor, cu excepția actelor juridice între vii cu efect constitutiv sau translativ de proprietate și a actelor privind alegerea, modificarea și lichidarea regimului matrimonial;

c) legalizarea sigiliilor și a semnăturilor;

d) darea de dată certă înscrisurilor prezentate de părți;

- e) certificarea unor fapte;
- f) legalizarea de copii de pe înscrisuri;
- g) efectuarea și legalizarea traducerilor;
- h) primirea în depozit a înscrisurilor și documentelor prezentate de părți;
- i) eliberarea de duplicate de pe actele notariale întocmite de misiunile diplomatice sau oficiile consulare.

(3) Misiunile diplomatice și oficiile consulare nu pot îndeplini procedura desfacerii căsătoriei și procedura succesorală.

(4) Activitățile notariale prevăzute la alin. (2), care produc efecte juridice în România, pot fi îndeplinite de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României și la cererea persoanelor fizice sau juridice străine, în măsura în care legile și reglementările statului de reședință sau acordurile bilaterale nu se opun.

(5) Actele notariale se îndeplinesc la sediile misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare, precum și la bordul navelor și aeronavelor sub pavilion românesc care se află staționate în raza de activitate a acestor organe, precum și la domiciliul cetățeanului român ori în alt loc, dacă acest lucru este prevăzut în convențiile internaționale la care România și statul de reședință sunt părți sau legea locală nu se opune.

Capitolul III Organizarea activității notarilor publici

Secțiunea 1 Organizarea, funcționarea și evidența biroului individual notarial și a societății profesionale notariale

Art. 19. (1) Activitatea notarilor publici se desfășoară în cadrul unui birou notarial, în care pot funcționa unul sau mai mulți notari publici asociați în partidă simplă sau comună, după caz, conform avizului Colegiului director al Camerei, angajați cu studii superioare și personal auxiliar.

(2) Prin asociere, notarul public nu își pierde dreptul la birou notarial individual.

(3) Asocierea și încetarea asocierii notarilor publici care au sediul biroului în circumscripția aceleiași judecătoria se dispun prin decizie a Colegiului director al Camerei în a cărei rază teritorială se află judecătoria în circumscripția căreia au sediul notarii publici. Asocierea și încetarea asocierii notarilor publici care nu au sediul biroului în circumscripția aceleiași judecătoria se dispun prin ordin al ministrului justiției. Condițiile și procedura privind asocierea, respectiv încetarea asocierii notarilor publici, se stabilesc prin regulamentul de punere în aplicare a prezentei legi.

(4) Asocierea, respectiv încetarea asocierii, produce efecte de la data înregistrării acesteia în Registrul național de evidență a notarilor publici, denumit în continuare *RNENP*, ținut de Uniune. Certificatul de înregistrare se comunică, de îndată, Ministerului Justiției.

Art. 20. (1) Notarul public își poate schimba sediul biroului notarial dintr-o localitate în altă localitate, prin concurs organizat de către Institutul Notarial Român, la nivel național, pe posturile destinate schimbărilor de sedii.

(2) Concursul de schimbări de sedii prevăzut la alin. (1) constă într-o probă practică scrisă. Nota minimă de promovare este 7,00.

(3) Ocuparea posturilor de către candidații admiși se face potrivit opțiunii exprimate în cererea de înscriere la concurs, în ordinea mediilor obținute și în limita posturilor prevăzute în ordinul de actualizare menționat la art. 21 alin. (3) lit. d).

(4) Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), schimbarea sediului biroului notarial dintr-o localitate în altă localitate se poate realiza prin încetarea calității notarului public titular și preluarea postului acestuia, la cerere, de către notarul public asociat.

(5) În cazul în care în societatea profesională funcționează mai mult de 2 notari publici asociați, care nu sunt numiți în localitatea respectivă, locul vacantat în condițiile alin. (4) se ocupă de notarul public nominalizat prin contractul de asociere de către notarul public titular, dintre notarii asociați. În cazul în care nu este nominalizat unul dintre notarii asociați, locul vacantat se ocupă prin concurs organizat în condițiile prezentei legi.

(6) La stabilirea posturilor destinate schimbărilor de sedii, Colegiile directoare ale Camerelor vor ține seama atât de criteriile prevăzute la art. 21 alin. (4), cât și de locurile devenite vacante ca urmare a încetării calității unor notari publici.

(7) Notarul public își poate schimba temporar sediul, prin asociere, dintr-o localitate în altă localitate, cu respectarea dispozițiilor art. 19 alin. (1)-(3).

(8) Componența comisiilor pentru organizarea și desfășurarea concursului de schimbare de sedii se stabilește potrivit regulamentului aprobat de către Consiliul Uniunii. Din comisia de examinare și din comisia de soluționare a contestațiilor face parte și câte un reprezentant al Ministerului Justiției.

(9) Schimbarea sediului biroului se dispune prin ordin al ministrului justiției.

(10) Schimbarea temporară a sediului biroului notarial prevăzută la alin. (7) se dispune prin ordin al ministrului justiției sau, după caz, prin decizie a Colegiului director al Camerei.

(11) Procedura privind organizarea și desfășurarea concursului de schimbare de sediu se stabilește prin regulament, aprobat de Consiliul Uniunii.

Secțiunea a 2-a **Actualizarea numărului de notari publici**

Art. 21. (1) La actualizarea numărului de notari publici se va avea în vedere ca în circumscripția unei judecătoriai să își exercite funcția cel puțin 2 notari publici.

(2) Numărul posturilor de notar public se actualizează, de regulă anual, de către ministrul justiției. Actualizarea se face la propunerea Consiliului Uniunii.

(3) Ministrul justiției va proceda, în primul trimestru al fiecărui an, pe baza propunerilor Consiliului Uniunii, la emiterea ordinelor de dobândire a calității de notar public; de posturi care se actualizează, astfel:

- a) posturile destinate judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție;
- b) posturi destinate notarilor stagiați care vor promova examenul de definitivat;
- c) posturi destinate persoanelor care au cel puțin 6 ani vechime în funcții de specialitate juridică și care vor promova concursul de dobândire a calității de notar public;
- d) posturi destinate schimbărilor de sedii ale birourilor notariale.

(4) La formularea propunerii de actualizare, Consiliul Uniunii va ține seama de:

- a) propunerile Camerelor;
- b) numărul notarilor publici în funcție;
- c) numărul notarilor stagiați care urmează să susțină examenul de definitivat;
- d) cererile judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție care urmează să fie numiți notar public cu scutire de examen;
- e) cerințele rezultate din întinderea teritoriului, numărul locuitorilor;
- f) volumul și tipul procedurilor notariale solicitate de către public;
- g) media anuală a onorariilor încasate de birourile notariale, pe localități.

(5) La formularea propunerilor de actualizare, Camerele vor avea în vedere criteriile prevăzute la alin. (4) lit. b)-g).

Secțiunea a 3-a **Dobândirea calității de notar public**

Art. 22. (1) Notar public poate fi cel care îndeplinește următoarele condiții:

- a) este cetățean român, cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, cetățean al unui stat aparținând Spațiului Economic European sau cetățean al Confederației Elvețiene și are domiciliul sau reședința în România;

- b) are capacitate deplină de exercițiu;
- c) este licențiat în drept;
- d) nu are antecedente penale rezultate ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul ori a săvârșirii cu intenție a unei alte infracțiuni;
- e) se bucură de o bună reputație, constatată în condițiile stabilite prin statut;
- f) cunoaște limba română;
- g) este apt din punct de vedere medical și psihologic pentru exercitarea funcției;
- h) a deținut timp de 2 ani calitatea de notar stagiar, a absolvit Institutul Notarial Român și a promovat examenul de definitivare sau a exercitat timp de cel puțin 6 ani o funcție de specialitate juridică și a promovat concursul de admitere în funcția de notar public.

(2) Dovada îndeplinirii condiției prevăzute la alin. (1) lit. g) se face în baza unui certificat medical și a unui aviz psihologic emise de către unități sanitare și cabinete psihologice acreditate potrivit legii și cu care Uniunea sau Camerele au încheiat protocoale de colaborare.

• **JURISPRUDENȚĂ.** *„Față de împrejurarea că notarul public este investit să îndeplinească un serviciu de interes public iar actul îndeplinit de acesta, purtând sigiliul și semnătura sa, este de autoritate publică și are forța probantă prevăzută de lege, este de necontestat că pronunțarea unei hotărâri de condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni în exercitarea atribuțiilor de serviciu conduce la știrbirea bunei reputații profesionale – cel puțin sub aspectul corectitudinii și competenței – de care trebuie să se bucure notarul public pe toată durata exercitării profesiei. Măsura încetării calității de notar public este într-o asemenea situație pe deplin justificată, iar argumentele referitoare la forma de vinovăție cu care a fost săvârșită infracțiunea, ca și împrejurările concrete în care a fost săvârșită fapta sancționată penal, nu prezintă relevanță sub aspectul constatării atingerii aduse profesiei de notar public, câtă vreme aceste aspecte au fost stabilite definitiv de instanța penală, fiind de necontestat că instanța de contencios administrativ nu mai poate face o analiză a argumentelor referitoare la împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv în care a fost săvârșită respectiva faptă penală” (ICCJ, s. cont. adm. și fisc., dec. nr. 3257 din 13 mar. 2013, disponibilă la adresa www.scj.ro, accesată ultima oară la data de 6 dec. 2014).*

Art. 23. În toate cazurile în care, potrivit legii, există obligația îndeplinirii condiției prevăzute la art. 22 alin. (1) lit. g), dispozițiile art. 22 alin. (2) sunt aplicabile.

Art. 24. (1) Pentru a deveni notar stagiar, o persoană trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile prevăzute la art. 22 alin. (1) lit. a)-g) și să promoveze examenul sau concursul de dobândire a calității de notar stagiar, organizat de Institutul Notarial Român.

(2) Institutul Notarial Român organizează, pe posturile aprobate de Consiliul Uniunii, într-o zi lucrătoare, la o dată stabilită de președintele Uniunii, examenul sau concursul de dobândire a calității de notar stagiar.

(3) Examenul sau concursul de admitere ca notar stagiar constă într-o probă scrisă, cu caracter teoretic, din tematica aprobată de Consiliul Uniunii. Nota minimă de promovare este 7,00. Candidații declarați admiși vor ocupa locurile în limita posturilor aprobate de Consiliul Uniunii pentru Camera la care și-au depus cererea de înscriere la examen sau concurs. Un candidat poate depune cererea de înscriere la examen sau concurs la o singură Cameră.

(4) Locurile destinate dobândirii calității de notar stagiar se aprobă de către Consiliul Uniunii, după consultarea Colegiilor directoare.

Art. 25. (1) După promovarea examenului sau concursului prevăzut la art. 24, notarul stagiar urmează timp de 2 ani cursurile de pregătire teoretică și practică organizate de Institutul Notarial Român.

(2) Pe perioada desfășurării stagiului, notarul stagiar suportă cheltuielile de pregătire stabilite de către Institutul Notarial Român. Nefrecventarea cursurilor sau neplata cheltuielilor de pregătire atrage încetarea calității de notar stagiar. Structura pregătirii și condițiile aplicării sancțiunii prevăzute în prezentul alineat, precum și procedura desfășurării stagiului se stabilesc prin regulament aprobat de către Consiliul Uniunii.

(3) Pregătirea teoretică se desfășoară prin frecventarea cursurilor organizate de Institutul Notarial Român. Pregătirea practică se desfășoară în cadrul unui birou notarial, desemnat de către Colegiul director al Camerei în care notarul stagiar a susținut examenul sau concursul de dobândire a calității de notar stagiar, cu acordul notarului public coordonator.

(4) Activitatea unui notar stagiar poate fi îndrumată numai de notari publici cu o vechime de cel puțin 6 ani în această calitate și care se bucură de o bună reputație profesională.

(5) După finalizarea celor 2 ani de stagiu, notarul stagiar trebuie să participe și să promoveze examenul de definitivat organizat de Institutul Notarial Român, denumit în continuare INR.

(6) Examenul de definitivat constă în două probe scrise, respectiv una cu caracter teoretic și una cu caracter practic, din tematica de concurs. Media minimă de promovare este 7,00, dar nu mai puțin de nota 5,00 la fiecare probă.

(7) După finalizarea celor 2 ani de stagiu, notarul stagiar are dreptul de a se prezenta la cel mult două sesiuni ale examenului de definitivat.

(8) Comisia de examinare pentru examenul de definitivat este constituită din următorii membri: un membru al Consiliului Uniunii, care este și președintele comisiei, un reprezentant al Ministerului Justiției, un membru al corpului didactic din învățământul superior de specialitate și 2 notari publici cu prestigiu profesional, desemnați în condițiile regulamentului de organizare și desfășurare a concursului.

(9) În funcție de numărul candidaților, Consiliul Uniunii, la propunerea INR, poate hotărî suplimentarea numărului comisiilor de examinare cu componența celei prevăzute la alin. (8), cu excepția președintelui, care este unic.

(10) Dispozițiile alin. (8) și (9) se aplică în mod corespunzător și pentru constituirea comisiei de soluționare a contestațiilor.

(11) Rezultatele examenului de definitivat se validează de către Consiliul Uniunii, la propunerea președintelui comisiei de examinare.

(12) Examenul sau, după caz, concursul de dobândire a calității de notar stagiar se susține în limba română și se organizează de către Institutul Notarial Român, conform condițiilor și procedurii prevăzute prin regulament aprobat de ministrul justiției, la propunerea Consiliului Uniunii. Componența comisiilor pentru organizarea și desfășurarea examenului sau, după caz, a concursului de dobândire a calității de notar stagiar se stabilește potrivit regulamentului. Din comisia de examinare și din comisia de soluționare a contestațiilor face parte și câte un reprezentant al Ministerului Justiției.

(13) Examenul de definitivat, concursul de dobândire a calității de notar public, concursul de schimbări de sedii, precum și examenul sau, după caz, concursul de dobândire a calității de notar stagiar se desfășoară la București.

(14) Regulamentul pentru organizarea și desfășurarea examenului de definitivat și a concursului pentru dobândirea calității de notar public se aprobă prin ordin al ministrului justiției, la propunerea Consiliului Uniunii.

Art. 26. În termen de 15 zile de la validarea rezultatelor, candidații care au promovat examenul de definitivat își exprimă opțiunile pentru ocuparea locurilor de notar public, în ordinea mediilor obținute pe locurile din cadrul Camerei în care au susținut examenul sau concursul de dobândire a calității de notar stagiar și în limita locurilor cuprinse în ordinul de actualizare prevăzut la art. 21 alin. (3) lit. b).

Art. 27. După exprimarea opțiunilor de ocupare a locurilor și comunicarea acestora Ministerului Justiției de către Consiliul Uniunii, candidații declarați admiși sunt numiți notari publici prin ordin al ministrului justiției, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 28. (1) Poate dobândi calitatea de notar public și persoana care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art. 22 alin. (1) lit. a)-g), are cel puțin 6 ani vechime într-o funcție de specialitate juridică și promovează concursul de admitere în funcția de notar public organizat de INR.

(2) Persoanele care doresc să dobândească calitatea de notar public, în condițiile alin. (1), trebuie să se înscrie la Camera în circumscripția căreia doresc să își desfășoare activitatea, pentru ocuparea unui post propus de respectiva Cameră și cuprins în ordinul de actualizare emis de ministrul justiției.

(3) INR organizează concursul de admitere la nivel național pentru persoanele înscrise din toate Camerele, la o dată unică stabilită de președintele Uniunii, în condițiile stabilite de regulamentul de organizare și funcționare a concursului.

(4) Comisia de examinare și Comisia pentru soluționarea contestațiilor pentru concursul de admitere se constituie potrivit dispozițiilor art. 25 alin. (8)-(10).

(5) Concursul de admitere constă în două probe scrise, respectiv una cu caracter teoretic și una cu caracter practic, din tematica de concurs. Media minimă de promovare este 7,00, cu condiția ca la fiecare probă din concurs să obțină cel puțin nota 5,00.

(6) Președintele concursului înaintează, spre validare, Consiliului Uniunii rezultatele concursului de admitere.

Art. 29. Concursul de admitere în funcția de notar public pentru persoanele care au cel puțin 6 ani vechime într-o funcție de specialitate juridică se organizează de către INR, la solicitarea Consiliului Uniunii, ori de câte ori este necesar, dar cel puțin o dată la 2 ani.

Art. 30. În termen de 15 zile de la data validării rezultatelor, candidații care au promovat concursul de admitere își exprimă opțiunile pentru ocuparea locurilor de notar public, în ordinea mediilor obținute pe locurile din cadrul Camerei în care s-au înscris la concurs și în limita locurilor cuprinse în ordinul de actualizare prevăzut la art. 21 alin. (3) lit. c).

Art. 31. După exprimarea opțiunilor de ocupare a locurilor și comunicarea acestora Ministerului Justiției de către Consiliul Uniunii, candidații declarați admiși sunt numiți notari publici prin ordin al ministrului justiției, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 32. După numirea prin ordin al ministrului justiției, notarii publici care au obținut această calitate în condițiile art. 28 au obligația de a urma cursuri privind pregătirea practică pentru desfășurarea profesiei de notar, precum și pentru organizarea activității unui birou notarial, cursuri organizate de INR pe o perioadă stabilită de către Consiliul Uniunii, cu plata taxelor aferente.

Art. 33. (1) Pot dobândi, la cerere, fără examen, calitatea de notar public și judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 102 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Cererea de numire se adresează ministrului justiției, în termen de cel mult un an de la data expirării mandatului sau eliberării din funcție, din motive neimputabile.

(2) Pentru a fi avute în vedere la emiterea ordinului de actualizare, cererile de numire se depun până la data de 31 martie a fiecărui an, la Ministerul Justiției. Solicitantul va preciza în cererea de numire Camera în a cărei circumscripție dorește să își exercite activitatea. Cererile depuse după această dată vor fi soluționate în anul următor. Sub sancțiunea respingerii cererii de numire, solicitantul va depune odată cu cererea dovezile din care să rezulte că îndeplinește condițiile art. 22 alin. (1) lit. a)-g), precum și o declarație pe propria răspundere, încheiată în formă autentică, din care să rezulte că nu a revenit pe funcția de magistrat deținută anterior sau pe o altă funcție de judecător ori procuror și nu a optat pentru intrarea în avocatură.

(3) Ministerul Justiției va transmite Consiliului Uniunii, în 30 de zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (2), cererile judecătorilor care îndeplinesc condițiile prevăzute mai sus.

• **DISPOZIȚII CONEXE. L. nr. 303/2004** *priv. statutul judecătorilor și procurorilor, rep. (M. Of. nr. 826 din 13 septembrie 2005; cu modif. ult.): „Art. 102. (...) (2) Judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție cărora le-a expirat mandatul pentru care au fost numiți ori, după caz, sunt eliberați din motive neimputabile își păstrează gradul dobândit în ierarhie și pot ocupa o funcție de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție și pot reveni pe funcția de magistrat deținută anterior sau pe o altă funcție de judecător ori procuror sau pot opta pentru intrarea în avocatură sau notariat, fără examen”.*